

EIROPAS PARLAMENTS

2009 – 2014

Kultūras un izglītības komiteja

15.2.2011

DARBA DOKUMENTS

Pielikums darba dokumentam par politikas uzdevumiem un budžeta resursiem ilgtspējīgai Eiropas Savienībai pēc 2013. gada (Politikas uzdevumu komiteja) — Daudzgaļu programmas 2007.–2013. gadam, par kurām atbildīga Kultūras un izglītības komiteja

Kultūras un izglītības komiteja

Referents: *Cătălin Sorin Ivan*

DAUDZGADU PROGRAMMAS 2007.–2013. GADAM, PAR KURĀM ATBILDĪGA KULTŪRAS UN IZGLĪTĪBAS KOMITEJA

1. Mūzizglītība

Galvenais instruments izglītības un apmācības jomā ir mūzizglītības programma (MIP), kurā apvienotas dažādas izglītības un apmācības iniciatīvas. Programma atbalsta apmaiņas, studiju braucienus un tīklošanas pasākumus starp cilvēkiem, iestādēm un valstīm Eiropā. Tās projekti ir paredzēti ne tikai atsevišķiem studentiem un skolēniem, bet arī skolotājiem, apmācību vadītājiem un visiem pārējiem, kas saistīti ar izglītību un apmācību.

Budžets — EUR 6900 miljoni

Izvirzītie mērķi:

- sniegt labāku piekļuvi mācību un darba iespējām dažādās valstīs un sekmēt lielāku mobilitāti;
- veicināt virzību uz progresīvu, zināšanām apveltītu sabiedrību, kurai raksturīga noturīga ekonomiskā attīstība, darbavietu skaita pieaugums un darba kvalitātes uzlabošanās, un lielāka sociālā kohēzija.

Pasākumi:

- **„Comenius” programma** skolām (13 % no MIP budžeta);
- **„Erasmus” programma** augstākās izglītības jomā (40 %);
- **„Leonardo da Vinci” programma** profesionālās izglītības un arodmācības jomā (25 %);
- **„Grundtvig” programma** pieaugušo izglītības jomā (4 %);
- **„Transversālā programma”** (projektus jomās, kas saistītas ar visiem izglītības līmeņiem, piemēram, valodu mācīšanās, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un projektu rezultātu izplatīšana, finansē ar šo transversālo MIP daļu);
- **„Jean Monnet” pasākumi** (stimulēt mācīšanu, pārdomas un debates par Eiropas integrāciju, iesaistot augstākās izglītības iestādes visā pasaulē).

Galvenie fakti: Mūzizglītība no „no šūpuļa līdz kapam” ir kļuvusi par realitāti lielākajai daļai cilvēku virknē Eiropas valstu (DK, SE, IS, pēc tam FI, UK un NL), un progress ir vērojams gandrīz visās valstīs. Pieprasījums ir ievērojami lielāks nekā pašreizējais piedāvājums, jo, piemēram, „Erasmus” programmu var izmantot tikai aptuveni 5 % studentu. Faktiski vairāk nekā 2,2 miljoni studentu ir piedalījušies „Erasmus” mobilitātes programmās kopš to aizsākšanās 1987. gadā.

2. „Erasmus Mundus” (2009.–2013. gads)

„Erasmus” paplašinājums pasaules mērogā „Erasmus Mundus” ir sadarbības un mobilitātes programma augstākās izglītības jomā, iesaistot studentus un iestādes ārpus ES.

Budžets — EUR 980 miljoni

Izvirzītie mērķi:

- celt Eiropas augstākās izglītības kvalitāti;
- virzīt ES kā izcilības centru izglītības jomā visā pasaulē;
- sekmēt starpkultūru sapratni, sadarbojoties ar trešām valstīm;
- sekmēt trešo valstu attīstību augstākās izglītības jomā.

Pasākumi:

- kopīgas maģistrantūras un doktorantūras programmas, ietverot stipendijas, lai piedalītos šajās programmās;
- partnerības starp Eiropas un trešo valstu augstākās izglītības iestādēm, ietverot stipendijas mobilitātei visos akadēmiskajos līmeņos;
- Eiropas augstākās izglītības virzīšana ar projektiem, lai sekmētu Eiropas kā izglītības ieguves vietas un kā izcilības centra pievilcību pasaules līmenī.

Galvenie fakti: „Erasmus Mundus” 2009.–2013. gadam turpina un paplašina to pasākumu darbības jomu, kas jau tika aizsākti pirmajā programmas posmā (2004.–2008. gadā).

3. Kultūra

Ar ES Kultūras programmu tiek atbalstīti projekti, lai cildinātu Eiropas kulturālo daudzveidību un izceltu mūsu kopīgo kultūras mantojumu, attīstot pārrobežu sadarbību starp kultūras institūcijām un iestādēm.

Budžets — EUR 400 miljoni

Izvirzītie mērķi:

- aktivizēt kultūras sektorā strādājošu personu pārrobežu mobilitāti;
- sekmēt kultūras un mākslinieciskās produkcijas starpvalstu apriti;

- veicināt starpkultūru dialogu.

Pasākumi:

- atbalsts projektiem, kas apvieno kultūras organizācijas no vairākām ES valstīm, lai sadarbotos kultūras un mākslas projektu ietvaros (ar šo pasākumu atbalsta Eiropas kultūras galvaspilsētu iniciatīvu);
- atbalsts kultūras iestādēm, kas darbojas Eiropas līmenī un kas sekmē apmaiņu starp kultūras organizācijām dažādās Eiropas valstīs; Eiropas mākslinieku kopienas vajadzību noteikšana, nozares pārstāvēšana, strādājot ar ES iestādēm, piedalīšanās sabiedrības debatēs par kultūras jautājumiem, kā arī rīcība Eiropas kultūras vēstnieku lomā;
- atbalsts pētniecībai, analīzei un informācijas izplatīšanai par sadarbību kultūras jomā un politikas attīstību (ar šo pasākumu atbalsta kultūras kontaktpunktus dalībvalstīs, kas darbojas kā saiknes starp programmu un kultūras institūcijām).

Galvenie fakti: Laikā no 2005.–2019. gadam visas dalībvalstis ir aicinātas pēc kārtas uzņemt pie sevis pasākumu Eiropas kultūras galvaspilsēta. Līdz 2019. gadam katrai dalībvalstij būs bijusi sava kultūras galvaspilsēta:

Pasākums Eiropas kultūras galvaspilsēta pēc kārtas 2007.–2019. gadā	
2007. g. Luksemburga un Rumānija	2008. g. Apvienotā Karaliste
2009. g. Austrija un Lietuva	2010. g. Vācija un Ungārija
2011. g. Somija un Igaunija	2012. g. Portugāle un Slovēnija
2013. g. Francija un Slovākija	2014. g. Zviedrija un Latvija
2015. g. Beļģija un Čehija	2016. g. Spānija un Polija
2017. g. Dānija un Kipra	2018. g. Nīderlande un Malta
2019. g. Itālija un Bulgārija	

4. Jaunatne darbībā

ES jaunatnes politikas mērķis ir atbildēt uz jauniešu mainīgajām cerībām, mudinot viņus sniegt ieguldījumu sabiedrībā. Politiskais darbs tiek atbalstīts ar konkrētu rīcību, kas izpaužas kā īpaša programma jauniešiem ar nosaukumu Jaunatne darbībā.

Budžets — EUR 885 miljoni

Izvirzītie mērķi:

- veidot aktīva pilsoniskuma, solidaritātes un tolerances apziņu jauno eiropiešu vecumā

no 15–28 gadiem vidū un iesaistīt viņus ES nākotnes veidošanā;

- sekmēt mobilitāti ES ietvaros un ārpus tās, kā arī neformālo izglītību un starpkultūru dialogu.

Pasākumi:

- Jaunatne Eiropai: sekmē aktīvu jauniešu pilsoniskumu, līdzdalību un radošumu ar jauniešu apmaiņas, jauniešu iniciatīvām un jauniešu demokrātijas projektiem;
- Eiropas Brīvprātīgo dienests: palīdz jauniešiem attīstīt viņu solidaritātes apziņu, individuāli vai grupā piedaloties bezpeļņas, neapmaksātos pasākumos ārzemēs;
- Jaunatne pasaulē: sekmē partnerības un apmaiņas jauniešu un jaunatnes organizāciju starpā visā pasaulē;
- Jauniešu atbalsta sistēmas: ietver dažādus pasākumus, lai atbalstītu jauniešus, kas ir darba ņēmēji, un jaunatnes organizācijas un uzlabotu viņu darbību kvalitāti;
- Atbalsts Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā: atbalsta sadarbību jaunatnes politikas jomā Eiropas līmenī, jo īpaši sekmējot dialogu starp jauniešiem un politikas veidotājiem.

Galvenie fakti: 2011. gadā īpaša uzmanība tiks veltīta projektiem, kuru mērķis ir sekmēt sadarbību un apmaiņas jaunatnes jomā starp ES un Ķīnu, kas būs līdzeklis, lai atbalstītu ES un Ķīnas Jaunatnes gadu (2011. gads).

5. „MEDIA 2007”

Tiesiskais regulējums ES audiovizuālajai un mediju politikai tiek sniegts ar Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu (kādreizējā Direktīva par televīziju bez robežām), kas 2007. gadā tika pārskatīta. „MEDIA 2007” ir ES atbalsta programma Eiropas audiovizuālajai nozarei, un tas ir otrais galvenais instruments, kas ES pastāv audiovizuālajā jomā.

Budžets — EUR 755 miljoni

Izvirzītie mērķi:

- attīstīt kvalitatīvu Eiropas filmu un televīzijas programmu izstrādi;
- palielināt to apriti Eiropā un ārpus tās;
- padarīt Eiropas audiovizuālo nozari konkurētspējīgāku starptautiskā mērogā, atvieglojot piekļuvi finansējumam un sekmējot digitālo tehnoloģiju uzmantošanu.

Pasākumi:

- audiovizuālās produkcijas tapšanas fāzē tiek sekmēta prasmju iegūšana un uzlabošana

- un atbalstīta Eiropas audiovizuālo darbu izstrāde (pirmsizstrādes posmi);
- fāzē pēc audiovizuālās produkcijas izstrādes tiek sniegts atbalsts Eiropas audiovizuālo darbu izplatīšanai un reklamēšanai (pēcizstrādes posmi);
 - tiek sniegts atbalsts izmēģinājuma projektiem, lai nodrošinātu, ka programma neatpaliek no tirgus attīstības.

Galvenie fakti: „Graustu miljonāru” (*Slumdog Millionaire*) daļēji finansēja programmas „*MEDIA*” ietvaros.

6. „*MEDIA Mundus*” (2011.–2013. gads)

„*MEDIA Mundus*” ir jauna, plaša starptautiskās sadarbības programma audiovizuālajā nozarē. ES sniegs finansējumu projektiem, ko iesniedz audiovizuālās jomas profesionāļi no Eiropas un trešām valstīm.

Budžets — EUR 15 miljoni

Mērķis —

- stiprināt kultūras un tirdzniecības attiecības starp Eiropas kino nozari un filmu veidotājiem no trešām valstīm.

Pasākumi:

- atbalsts mācību moduļu izstrādē un ieviešanā, iesaistot audzēkņus un apmācību vadītājus no Eiropas un trešām valstīm, kā arī apmaiņu iestāžu starpā sekmēšana.
- atbalsts forumu organizēšanai, lai attīstītu, finansētu un izstrādātu starptautiskus kopražojumus, un pamudinājums slēgt nolīgumus starp Eiropas un trešo valstu tiesību turētāju un izplatītāju grupām;
- sabiedrības informētības palielināšana par filmu no Eiropas valstīm demonstrēšanu pasaulē un par trešo valstu filmu demonstrēšanu Eiropā; atbalsts tīklošanai un partnerībām starp Eiropas un trešo valstu raidsabiedrībām un tiesību turētājiem;
- atbalsts dublēšanai un subtitrēšanai Eiropas valstu un trešo valstu audiovizuālo darbu izplatīšanā un pārraidīšanā visos pieejamos kanālos producentu, izplatītāju un raidorganizāciju labā.

Galvenie fakti: „*MEDIA Mundus*” programma darbosies paralēli „*MEDIA 2007*”, tā pat kā papildu „*MEDIA International*” sagatavošanas darbība, kuras ietvaros EUR 2 miljoni ir novirzīti 18 projektiem, iesaistot starptautiskus partnerus. Tiek sagaidīts, ka „*MEDIA Mundus*” sniegs labumu gan patērētājiem, sniedzot tiem papildu izvēles iespējas, gan audiovizuālās jomas profesionāļiem, radot jaunas uzņēmējdarbības iespējas.

7. Eiropa pilsoņiem

Programmas Eiropa pilsoņiem galvenās prioritātes ietver pilsoņu mudināšanu aktīvi iesaistīties Eiropas integrācijas procesā, iespējas došanu attīstīt Eiropas identitātes apziņu savstarpējas sapratnes sekmēšanu eiropiešu starpā.

Budžets — EUR 215 miljoni

Izvirzītie mērķi:

- sekmēt līdzdalību un demokrātiju ES līmenī; Savienības un tās pamatvērtību nākotni; starpkultūru dialogu; nodarbinātību, sociālo kohēziju un ilgtspējīgu attīstību;
- palielināt informētību par ES politikas jomu sociālo ietekmi.

Pasākumi:

- „Aktīvi iedzīvotāji Eiropai”: mērķis ir savest kopā cilvēkus no dažādām Eiropas valstīm, lai sekmētu savstarpēju sapratni, piederības ES apziņu un Eiropas identitātes veidošanos. Tā ir vērsta uz sadraudzības veidošanu pilsētu starpā, kā arī pilsoņu projektiem un atbalsta pasākumiem;
- „Aktīva pilsoniskā sabiedrība Eiropā”: ar to tiek mēģināts palīdzēt Eiropas pilsoniskajai sabiedrībai uzņemties aktīvāku lomu Eiropas līmenī, atbalstot NVO, arodbiedrības, ideju laboratorijas, asociācijas un citas nevalstiskas organizācijas;
- „Kopā Eiropā”: tiek strādāts, lai atbalstītu Eiropas pilsoniskuma jēdzienu ar efektīviem augsta līmeņa pasākumiem. Komisija veiks arī pētījumus, izpēti un aptaujas, lai labāk izprastu aktīvu Eiropas pilsoniskumu;
- „Aktīvi piemiņas pasākumi Eiropā”: ar to tiek mēģināts uzturēt dzīvas sāpīgās atmiņas par nacismu un staļinismu, lai sniegtu mācību par miera, stabilitātes un demokrātijas vērtību.

Galvenie fakti: 2011. gads ir noteikts par „Eiropas Brīvprātīgā darba gadu”. Sniedzot EUR 8 miljonu budžetu, ES mērķis ir reklamēt brīvprātīgo darbu kā aktīvu pilsoniskās līdzdalības izpausmes veidu.